

1. melléklet

Karácsond község fontosabb adatai

Közigazgatási területe: 3152 ha
Népessége: 2934 fő

Karácsond Heves megye délnyugati részén helyezkedik el, a Keleti-Mátraalja nevezetű kistájon, Gyöngyöstől mintegy 10 km-re.

Földrajzi fekvése kiváló, utak által határolt mezőben fekszik. Megközelíthető a területén áthaladó M3-as autópályáról, a 3-as főútról, a Mátra-Gyöngyös-Tisza tavat összekötő 3204 számú közúton, illetve a Budapest-Miskolci vasútvonalon. Az M3-as autópálya érinti a települést. A 3-as számú főút a község keleti határától 500 m-re halad el, déli része a Miskolc-Budapest vasútvonal egyik megállóhelye. Kedvező fekvése, tiszta környezete vonzóvá teszi a települést az ide látogató vendégek számára.

Karácsond a megye egyik legváltozatosabb felszínével rendelkező települése. Északi része a Mátra déli lejtőire épült, míg a déli része az Alföldre jellemző síkvidéki domborzati adottságaival rendelkezik. Az északi rész a domborzati viszonyok miatt kiváló szőlőtermesztő tulajdonságokkal bír, az alföldi területek pedig a gabona és mezőgazdasági termények termesztésére ad lehetőséget. A falu alatt szénmező (lignit) terül el, a Mátrai Erőmű déli bányája érinti a települést. A község lakosságát négy artézi kút, valamint szükség esetén a Mátrai Erőmű déli bányája 5 víztelenítő kútja látja el kiváló minőségű ivóvízzel.

A táj hegységelőtéri dombság, legnagyobb tengerszint feletti magassága 180 méter.

/Természetes növényzete cseres, valamint lágyszárú fajokból áll. A csenkeszek és a parajfélék már az alföldi hatást jelzik. Állatai elsősorban kisvadak: mezei nyúl, fácán, őz és a különböző madárfajok. Erdőterülete 6-7 %, talaja agyagos löszön képződött barna erdőtalaj./

Korábbi fúrások bizonyítják, hogy a föld alatt termálvíz van. A településnek jelentős folyóvize nincs, településen ered a Büge patak, valamint kisebb vízelvezető árkok szelik át.

Nevének eredete vitatott, vagy személynévből, vagy földrajzi névből keletkezett. A régi iratokban Chrachan, Karachud, Karatson névalakban említik. Az első hiteles oklevél 1323-ban említi Karachund névalakban. Feltételezhető, hogy Ond vezér birtoka is lehetett, de a "d" végződés régebben kicsinyítő képző is volt. Az Aba nemzetség szállásbirtoka volt, majd leszármazottaik, a Csobánkák birtokolták, 1325-ben a Kompolti családnak adományozták. 1421-ben királyi birtokrész volt, melyet a Kompolti család kapott meg Isaszegért cserébe. 1522-ben örökösödési szerződés értelmében az Ország családé lett. A török adókönyvek szerint 1549-ben 19 lakott és 3 néptelen ház állt itt; 5 adóköteles, 4 elszegényedett és 6 elpusztult jobbágytelket írtak össze. 1589-ben az egri vár fenntartására szolgáltatták be a főpapi tizedet. Az 1770-es évek körül kisszámú magyar lakta a települést. A kuruc háború után 5 szlovák családot telepítettek a faluba. 1741-ben több földbirtokosa is volt: többek között Haller Sámuel, gróf Esterházy, gróf Draskovics családok. Később őket követték az Orczy, Gönczy, Puky családok. A XIX. században itt élt és halt meg Puky Miklós, aki az 1848/49 forradalom és szabadságharc idején Heves és Komárom megye kormánybiztosa volt, valamint Gönczy Pál reformkori pedagógus, akiről a község általános iskolája is el van nevezve. Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc idején Kossuth seregében 9 karácsondi jobbágy harcolt. 1871-től a falu nagyközségi rangra emelkedett; a XX. század első felében is nagyközségként szerepel a gyöngyösi járás területén. 1950-től önálló tanácsal bíró község, majd 1984-től Gyöngyös városkörnyéki községe. A közigazgatás térségi szervezését követően a Gyöngyösi kistérség, 2013-tól a Gyöngyösi Járás tagtelepülése. Jelenleg közel 3000 fős lakosságával a Gyöngyösi kistérség egyik legnagyobb települése.

A község egészségügyi ellátását két háziorvosi körzet, két védőnői körzet, fogászati szakrendelés, gyógyszerár biztosítja. Az Abasári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás keretében működik az Időskorúak Szociális Otthona és a szociális alapszolgáltatások, így az idősek nappali ellátása (idősek klubja), a házi szociális gondozás, a szociális étkeztetés, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat.

A gyermekek alapfokú nevelésről a Gesztenyés kert Napközi Otthonos Óvoda és Mini Bölcsőde, alapfokú oktatásáról a Gönczy Pál Katolikus Általános Iskola gondoskodik.

A községi könyvtári és közművelődési feladatokat az Karácsondi Művelődési Ház, Könyvtár, Információs és Községi Hely látja el.